

Institut de Ciències de l'Educació (ICE)

Campus Sescelades
Edifici W1, baixos
Carretera de Valls s/n
43007 TARRAGONA
TEL. 977558071/72
e-mail: gesice@urv.cat
<http://www.ice.urv.cat>

Dra. Núria Ruiz Morillas
Secretària Acadèmica de l'ICE

Fins al juny de 2018: Dra. Arantxa Capdevila Gómez, Vicerectora de Docència, Estudiants i Comunitat Universitària

L'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) és un institut universitari que ofereix serveis de formació del professorat, innovació i recerca educativa i assessorament tècnic en els diferents nivells educatius. L'ICE centra la seva actuació en els camps de la formació permanent del professorat no-universitari, el desenvolupament del pla de formació del PDI (PROFID), adreçat al professorat universitari, així com les accions que promouen la innovació docent i la recerca educativa.

Les seves funcions són:

- La innovació educativa, entesa com a recerca, promoció i aplicació.
- La formació i el perfeccionament del professorat de qualsevol nivell educatiu, tant en la projecció formal com no formal.
- La informació i difusió d'experiències, treballs i materials d'interès pedagògic.
- L'assessorament, orientació i assistència tècnica a professorat, centres, institucions i alumnat.
- Les relacions amb l'entorn i altres centres educatius.

L'Institut de Ciències de l'Educació treballa en diferents àrees d'actuació:

- Formació permanent del professorat universitari i no universitari
- Accions de postgrau
- Formació en competències transversals dels doctorands
- Pla DANG: Docència en anglès
- Actuacions de promoció de la millora i innovació docent

- Relació amb l'entorn i altres institucions
- Innovació i recerca en docència universitària
- Programa APS

Formació Permanent del Professorat

Pla de formació del personal docent i investigador (PROFID)

El Pla de formació del personal docent i investigador (PROFID) va dirigit al personal docent i investigador de la Universitat. Comprèn dos programes:

- Pla general. Activitats de caràcter global que tenen com a objectiu:
  - Facilitar l'accés del professorat universitari a la formació permanent.
  - Establir una cultura de formació permanent entre el professorat universitari i millorar la qualitat de la docència, la recerca i la gestió.
  - Oferir una formació de caràcter general que incideixi en temes comuns o interessos generals per al professorat de la Universitat.
- Pla específic. Activitats que sorgeixen de les demandes específiques que realitzen els departaments i els centres de la Universitat. La seva finalitat és:
  - Facilitar els recursos per donar resposta a les necessitats que sorgeixen dels interessos de cada col·lectiu.
  - Analitzar les demandes específiques de cada un dels col·lectius.
  - Establir enllaços de comunicació entre l'ICE i els diferents centres o departaments de la Universitat.

En el curs 2017-18 s'han programat 123 activitats —gairebé 1.200 hores de formació—, de les quals 73 accions s'han impartit fins a l'abril del 2018:

ACCIÓ	CURSOS	INSCRITS	ASSISTENTS	HORES
Pla general	58	651	514	519
Pla específic	15	199	182	154,5
TOTAL	73	850	696	673,5

Taula 1. Accions de formació universitària

Formació permanent del professorat no universitari

Dins el conveni marc establert amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i seguint les orientacions definides en el Pla de formació permanent del professorat no universitari del curs 2017-18, s'han organitzat activitats adreçades a l'actualització pedagògica del professorat no universitari.

	Tarragona			Terres de l'Ebre			Altres zones de Catalunya		
	Cursos	Inscrits	Hores	Cursos	Inscrits	Hores	Cursos	Inscrits	Hores
Formació professional: cursos específics	46	420	1295	13	90	336	-	-	-
INTERNIVELLS. Cursos i tallers	69	1151	1610	18	201	399	7	50	162
INTERNIVELLS. Grups de treball	14	224	793	7	31	283	-	-	-
Estades individuals en empreses (FP)	4	4	224	-	-	-	-	-	-

Taula 2. Distribució accions de formació professorat no universitari

TOTAL		
CURSOS	INSCRITS	HORES
178	2171	5102

Taula 3. Accions de formació professorat no universitari

Accions de postgrau

S'ofereixen dos diplomes de postgrau:

- Formació del Professorat Universitari: Docència, Recerca i Gestió, per a professorat de la URV.
- Direcció i Gestió de Centres Educatius, adreçat a docents en actiu de les etapes d'infantil, primària i secundària que volen accedir a la funció directiva.

Curs d'especialista	Inscrits	Assistents	Aprovats
Formació del Professorat Universitari: Docència, Recerca i Gestió (edició 16-18) (finalitzat)	15	9	5
Formació del Professorat Universitari: Docència, Recerca i Gestió (edició 17-19)	33	-	-
Direcció i Gestió de Centres Educatius (17-18)	18	-	-

Taula 4. Formació de postgrau

Formació en competències transversals per a doctorands

L'Institut de Ciències de l'Educació i la Unitat de Doctorat i Recerca desenvolupen aquest pla de formació amb la finalitat d'oferir activitats formatives en competències transversals a tots els programes de doctorat o específica o pròpia de cada àmbit d'estudi. El Programa de formació en competències transversals per a doctorands de la URV respon a les necessitats de formació dels futurs doctors i doctores per facilitar l'adquisició de competències en els àmbits següents:

- Metodologia de la recerca
- Recursos bibliogràfics i gestors de cites
- Comunicació científica, oral i escrita
- Difusió i divulgació de la ciència al públic especialitzat i al públic en general
- Polítiques investigadores estatals i europees, el finançament de la investigació
- Gestió de la recerca, de la transferència del coneixement i de la innovació
- Emprenedoria i creació d'empreses de base tecnològica

S'han ofert a alumnes de doctorat un total de 73 accions de formació, de les quals 45 s'han finalitzat abans del mes de maig de 2018:

ACCIONS	CURSOS	INSCRITS	ASSISTENTS	HORES
Cursos doctorands	45	414	277	249

Taula 5. Formació doctorands

Pla DANG

Des del curs 2016-17, la URV ha implantat el Pla DANG amb la finalitat de millorar el nivell en llengua anglesa del personal docent i investigador i fer més visible la Universitat a escala internacional, entre altres.

El Pla DANG consta de dues etapes: Fase 1: formació en llengua anglesa i Fase 2: acreditació per impartir docència en anglès.

Sol·licituds rebudes 2017-18	Rebutjades	Acceptades	
41	9	87	
		Fase 1	Fase 2
		22	10

Taula 6. Pla DANG

Actuacions de promoció de la millora i innovació docent

Ajuts a la innovació i recerca en docència universitària

L'ICE gestiona la convocatòria d'ajuts a la innovació docent i recerca educativa, adreçada al PDI de la URV. Els equips docents poden presentar les seves sol·licituds segons tres modalitats:

- Grups d'innovació docent
  - Incentivar la formació de grups de professors que promoguin la innovació educativa i la incorporació de les TIC a la seva activitat docent, així com noves metodologies docents.
  - Afavorir els processos col·laboratius d'innovació docent en els ensenyaments de grau i postgrau.
  - Implementar i promoure noves estratègies de docència i aprenentatge, aplicar diferents metodologies docents i avaluar, així, els resultats obtinguts.
- Xarxes d'innovació docent
  - Afavorir els processos col·laboratius d'innovació docent entre els ensenyaments de la URV.
  - Dissenyar materials o recursos per al desenvolupament de les competències nuclears/transversals de la URV.
- Estudis d'aplicació educativa
  - Desenvolupar estudis rigorosos sobre els diferents aspectes relacionats amb la docència universitària i no universitària (estudiants, docents, metodologies, institució, etc.).
  - Analitzar l'impacte dels projectes d'innovació docent presentats en convocatòries anteriors.

Ajuts Pont per a projectes educatius

El Consell Social i l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Rovira i Virgili (URV) convoquen els ajuts Pont per a projectes educatius, amb la finalitat de visibilitzar, ordenar i universalitzar la transferència de coneixement entre la comunitat universitària i la resta del sistema educatiu a partir de projectes d'innovació conjunts. Són objectius generals d'aquesta convocatòria:

- Promoure la col·laboració entre els docents de la URV i els docents de l'ensenyament infantil, primari i secundari.
- Impulsar projectes educatius que contribueixin a la millora de l'ensenyament.
- Difondre els projectes i les bones pràctiques entre la comunitat educativa.

A continuació, es fan constar les dades aprovades per al curs 2017-18:

MODALITAT	APROVATS
Grups d'innovació docent	18
Xarxes innovació docent	1
Estudis d'aplicació educativa	-
Ajuts Pont	11
TOTAL	30

Taula 7. Ajuts Innovació docent

CIDUI 2018 - Espais d'aprenentatge: agents de canvi a la universitat

L'ICE és membre del Comitè Organitzador del CIDUI (Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació), una activitat organitzada per les universitats catalanes en col·laboració amb l'ACUP, que esdevé una iniciativa consolidada i aplega un gran nombre de professorat, a més d'altres professionals de l'educació, empès per la voluntat de fer de la universitat una institució que respongui als reptes de la nostra societat.

El X CIDUI tindrà lloc al Palau de Congressos de Girona els dies 4, 5 i 6 de juliol de 2018. Aquesta edició porta per títol "Espais d'aprenentatge: agents de canvi a la universitat" i té l'objectiu de reflexionar sobre les conseqüències de la transformació dels espais i temps per a l'aprenentatge, les necessitats dels nous aprenents i el món virtual —que han obert un ventall de possibilitats dins d'aquesta temàtica—, en una correcta gestió d'aquesta nova dimensió i també pretén estimular i connectar l'aprenentatge més enllà de les aules. Participen en aquest congrés internacional uns 500 professors d'universitat, procedents de diferents països. Més informació: <http://www.cidui.org/>

Relacions amb l'entorn i altres institucions

Un dels objectius prioritaris en aquest curs ha estat la millora de les relacions i la projecció externa de l'ICE, construint i consolidant vincles de treball amb altres institucions educatives. La relació entre l'ICE i les institucions externes es basa en el desenvolupament conjunt d'activitats formatives, projectes educatius i altres accions de caire educatiu. Aquestes són les col·laboracions principals amb entitats del territori:

- APQUA: Projectes educatius. Departament d'Enginyeria Química (DEQ) de la Universitat Rovira i Virgili (URV)
- Associació Catalana d'Optometria i Teràpia Visual (ACOTV)
- Associació Catalana de Dislèxia
- Associació Cor Ciutat de Tarragona
- Associació d'Educadors en Drets Humans (AHEAD)
- Col·laboració en el projecte Nexes (de l'Oficina d'Orientació Universitària de la URV), per a la realització d'activitats i treballs de col·laboració entre la URV i els centres de secundària
- Comitè Organitzador dels Jocs del Mediterrani Tarragona 2017

- Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya i la Biennal de Castells
- El Tecler. Gestió Cultural. Tarragona
- Institut Municipal de Tarragona (Ajuntament de Tarragona)
- Museu d'Art Modern de Tarragona.
- Participació en el Ple del Camp de Tarragona (Departament de Cultura, Generalitat)
- Secretariat Corals Infants de Catalunya (SCIC)
- Tarragona Impulsa (Ajuntament de Tarragona)

Recerca en docència universitària

En el marc de la recerca educativa, l'ICE col·labora en accions de recerca adreçades a la millora de la formació del professorat i a la innovació educativa. Forma part d'altres associacions i xarxes que promouen la recerca en educació en l'àmbit de la formació del professorat:

- Red-U: és una associació integrada en el Consorci Internacional de Desenvolupament Educatiu, l'organització que engloba les diferents xarxes nacionals.
- Els objectius d'aquesta xarxa són: promoure la comunicació entre els professionals de la docència universitària, impulsar la formació docent del professorat universitari, intercanviar experiències i recursos per a la formació, donar suport als esforços dirigits a aconseguir més qualitat de la docència universitària, afavorir la discussió multidisciplinària sobre la docència universitària, discutir i estimular polítiques universitàries que promoguin la qualitat docent. Web: <http://red-u.org>
- GIFD (*Grup Interuniversitari de Formació Docent*). El *Grup Interuniversitari de Formació Docent* comença a gestar-se a l'octubre del 2009, fruit d'una proposta de col·laboració en el si de la universitat pública catalana, orientada al treball conjunt per identificar les competències docents del professorat universitari, atès el nou context que l'espai europeu d'educació superior ens plantejava i els reptes que constituïa per a la formació docent.
- Les universitats públiques catalanes tenen la voluntat de treballar conjuntament en la identificació i el desenvolupament de competències docents del professorat universitari a través de la formació. Actualment, se segueix treballant en la definició i desenvolupament d'un model de formació orientat a la millora i innovació de la pràctica docent del professorat universitari. Web: <https://gifd.upc.edu>
- Programa Margalida Comas, que porta el nom d'una professora de la Universitat de Barcelona pionera en la pedagogia de les ciències naturals i figura clau en la innovació pedagògica. En els seus eixos també té actuacions per afavorir l'aprenentatge competencial basat en l'adquisició activa del coneixement, més enllà dels coneixements memorístics. Aquest programa està coordinat per la Secretaria General d'Universitats, amb la col·laboració de totes les universitats catalanes.

Programa Aprenentatge Servei (APS)

L'Aprenentatge Servei (APS) és una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte, de manera que es converteix en un instrument de formació integral de l'estudiantat. El seu objectiu principal és la formació de professionals socialment responsables, ja que, juntament amb l'aprenentatge de continguts, competències i habilitats pròpies de cada titulació, es desenvolupa el compromís cívic i social a partir de la pràctica reflexiva. Es tracta d'una proposta que té un gran impacte en la docència, ja que permet a l'estudiantat universitari desenvolupar la seva implicació social amb el territori, al mateix temps que du a terme els estudis universitaris.

A continuació es facilita un quadre resum de les dades del programa Aprenentatge Servei de la URV durant el curs acadèmic 2017-18 (dades provisionals fins al tancament del seguiment d'APS, que serà durant el mes de juliol de 2018):

Assignatures en les quals es realitza APS	82
Centres implicats	9
Titulacions implicades	24
Grau	19
Màster	5
Estudiantat implicat	757
Professorat implicat	99
Entitats socials col·laboradores (destinatàries de la acció social i solidària de l'estudiantat)	110
Hores d'acció social de l'estudiantat	7.4404

Taula 8. Aprenentatge Servei

Una de les accions clau de disseny comunitari de l'APS a la URV és el Mercat de Projectes Socials, que en va organitzar la cinquena edició al campus Catalunya el 3 de maig de 2018, en col·laboració amb el Vicerectorat de Docència, Estudiants i Comunitat Universitària i amb el suport del Consell Social de la URV. Al 5è Mercat de Projectes Socials, 13 entitats van presentar 58 projectes susceptibles de ser desenvolupats com a treballs de fi de grau i treballs de fi de màster durant el curs acadèmic 2018-19.

Per a més informació, es pot consultar la pàgina web del programa APS: <http://www.urv.cat/ca/estudis/model-docent/aprenentatge-servei/>